

Anhang A: Die Testsätze¹

Die 27 potenziell richtigen / passenden Satzmuster-Sätze:

toch – Aussagesatz

Situatie: De keuken is ontzettend smerig.

Anna: 'Het is niet mijn beurt om schoon te maken.'

Peter: 'Er moet *toch* **IEMAND** zijn, die de keuken schoonmaakt.'

Situatie: Daan en Thomas spelen voetbal in de tuin.

Daan: 'Ik heb geen zin meer om te voetballen.'

Thomas: 'Maakt niet uit, dan gaan we *toch* iets **ANDERS** doen.'

Situatie: Lisa en Evelien organiseren een fietstocht voor studenten.

Lisa: 'Moet ik je echt nog een keer uitleggen wat we gaan doen?'

Je **WEET** *toch* wat op het programma staat.'

toch – Imperativsatz

Situatie: Een man loopt in de stromende regen buiten op straat. Lars staat buiten bij de voordeur.

Lars: 'Kom *toch* **BINNEN**! Het regent echt heel erg hard.'

Situatie: Daan zit de hele tijd heen en weer te schommelen op zijn stoel, terwijl Anouk aan het studeren is.

Anouk: 'Daan, zit *toch* **STIL**! Zo kan ik me echt niet concentreren.'

Situatie: Lieke en Ruben gaan naar Frankrijk. Fleur wil ook op vakantie, maar heeft nog geen plannen gemaakt.

Lieke: 'Fleur, ga *toch* met **ONS** mee! We hebben nog een plekje in de auto.'

ook - Aussagesatz

Situatie: Fleur heeft een toets over de Engelse grammatica.

Fleur: 'Ik heb niet alle tekst in de toets goed begrepen.'

Docent: 'Dat is helemaal niet erg. Het is *ook* niet **MAKKELIJK** om zo snel perfect Engels te leren.'

Situatie: Roos heeft ontslag genomen

Daan: 'Het is maar goed dat je ontslag genomen hebt. Je baas was echt heel erg onaardig.'

Roos: 'Ja je hebt gelijk, dat **IS** *ook* zo. Maar nu zit ik *wel* zonder baan.'

Situatie: Peter komt terug van een bijeenkomst over superfoods en vertelt Luuk hierover.

Peter: 'Ik ga vanaf nu zeker weten gezonder eten!'

---

¹ Die Sätze mit einem * sind 'falsch / nicht passend'. Sätze mit einem ? werden von weniger als 60% der Niederländer gleich bewertet.

Luuk: 'Dat was *ook* het **DOEL** van de hele bijeenkomst, om mensen bewuster te laten eten.'

eens - Imperativsatz

Situatie: Luuk en Anna zetten een IKEA kast in elkaar. Anna kan niet goed bij de kast, omdat Luuk ervoor staat.

Anna: 'Ga *eens* aan de **KANT** Luuk! Dan kan ik er bij!'

Situatie: Roos duwt haar kleine zusje tegen de muur.

Moeder: 'Roos, doe *eens* **LIEF** tegen je zusje!'

Situatie: Peter en Lisa zoeken in de winkel naar een nieuwe bank. Lisa:

'Peter, kom *eens* **HIER**! Ik heb echt een supermooie bank gevonden!'

even - Imperativsatz

Situatie: Sven gaat zitten in de les en legt zijn mobieltje op z'n tafel.

Docent: 'Sven, leg je **MOBIEL** *even* weg! Die heb je nu niet nodig.'

Situatie: Sven en Lieke hebben een gesprek over de salarissen van mannen en vrouwen.

Sven: 'Ik vind dat vrouwen voor dezelfde baan minder betaald moeten krijgen dan mannen.'

Lieke: 'Doe *even* **NORMAAL**! Dat slaat toch echt helemaal nergens op!'

Situatie: Ruben wil Roos vertellen dat hij is ontslagen op zijn werk.

Ruben: 'Roos, kom *even* **HIER**! Ik moet je wat vertellen.'

wel - Aussagesatz

Situatie: Fleur was een dagje aan het strand.

Roos: 'En? Hoe was het?'

Fleur: 'Het was *wel* **LEUK**. Ik voelde me alleen niet zo lekker de hele dag.'

Situatie: Sven en Ruben hebben een koelkast gekocht. Sven heeft een vraag aan de verkoper:

Sven: 'Gaat de koelkast langer dan vijf jaar mee?'

Verkoper: 'Ja, dat is *wel* de **BEDOELING** dat hij het minstens vijf jaar doet.'

Situatie: Luuk wil graag van zijn docent een cijfer voor de toets.

Luuk: 'Kunt u zeggen of u de toets voor maandag hebt nagekeken?'

Docent: 'Ja hoor, dat moet *wel* **LUKKEN**. Ik heb van het weekend niet veel te doen.'

gewoon - Aussagesatz

Situatie: Sven en Ruben hebben een gesprek over de ideale droombaan.

Sven: 'Waarom ben je eigenlijk docent geworden Ruben?'

Ruben: 'Ik vind het *gewoon* heel **LEUK** om les te *geven* aan kinderen.'

Situatie: Lisa en Luuk zijn aan het eten. Luuk vindt het eten niet lekker.

Luuk: 'Bah, dat vlees is *gewoon* niet te **VRETEN**! Het smaakt echt nergens naar.'

Situatie: Peter en Evelien hebben ruzie gehad.

Evelien: 'Hoe voel je je nu?'

Peter: 'Ik ben *gewoon* heel erg **KWAAD** op je. Dit vergeef ik je niet zomaar.'

gewoon – Imperativsatz

Situatie: Evelien heeft al vier keer van Daan verloren met het spel schaken.

Daan: 'Geef *gewoon* **TOE** Evelien! Je gaat nooit van me winnen.'

Situatie: Anouk wil meedoen aan een talentenjacht. Anouk: 'Misschien ga ik me opgeven voor Hollands Got Talent.'

Lieke: 'Ja, Anouk, doe *gewoon* **MEE!** Je kan super goed zingen, dus misschien win je *wel*.'

Situatie: Fleur en haar ouders zijn aan het eten. Fleur: 'Ik vind die soep echt niet lekker.'

Moeder: 'Eet *gewoon* **OP** Fleur! Anders krijg je straks geen toetje.'

nou - Imperativsatz

Situatie: Evelien is de sleutel van de poort vergeten en wil over het hek heen klimmen om binnen te komen.

Thomas: 'Doe *nou* **NIET** Evelien, straks breek je nog je nek!'

Situatie: Peter is Fleur al de hele tijd aan het pesten en houdt niet op als Fleur erom vraagt.

Fleur: 'Peter, hou *nou* **OP**, je doet echt heel erg irritant!'

Situatie: Luuk en Anouk zijn aan het wandelen. Anouk kijkt naar de wei.

Anouk: '**KIJK** *nou* Luuk, wat schattig! Het schaap heeft lammetjes gekregen!'

Die Sätze die nach dem Pre-Test aus dem Test entfernt worden sind:

Situatie: Lars en Sven staan in de rij voor de kassa. Sven wil alvast doorlopen om de boodschappen in te pakken.

?Sven: 'Ga *toch* aan de **KANT** Lars, dan kan ik er langs!'

(63% der niederländischen Muttersprachler meint, dass die MP passt)

Situatie: Ruben zegt tegen Lieke dat hij heel goed kan goochelen, maar hij heeft nog nooit een truc laten zien.

?Lieke: 'Doe *toch* een **TRUCJE!** Je hebt nog nooit iets laten zien.'

(52% der niederländischen Muttersprachler meint, dass die MP passt)

Situatie: Een vrouw loopt in de stromende regen buiten op straat. Anouk staat buiten bij de voordeur.

*Anouk: 'Kom *eens* **BINNEN!** Het regent echt heel erg hard.'

(37% der niederländischen Muttersprachler meint, dass die MP passt.)

Situatie: Thomas wil meedoen aan een talentenjacht. Thomas: 'Misschien ga ik me opgeven voor The Voice of Holland.'

*Daan: 'Ja, Thomas, doe *eens* **MEE!** Je kan super goed zingen, dus misschien win je *wel*.'

(40% der niederländischen Muttersprachler meint, dass die MP passt.)

Situatie: Daan is de sleutel van de poort vergeten en wil over het hek heen klimmen om **BINNEN** te komen. Lieke:

*Doe *even* **NIET** Daan, straks breek je nog je nek!

(41% der niederländischen Muttersprachler meint, dass die MP passt.)

Situatie: Lisa komt terug van een bijeenkomst over superfoods en vertelt Luuk hierover.

Lisa: 'Ik ga vanaf nu zeker weten gezonder eten!'

Luuk: 'Dat was *wel* het **DOEL** van de hele bijeenkomst, om mensen bewuster te laten eten.'

(63% der niederländischen Muttersprachler meint, dass die MP passt.)

Situatie: Sven heeft een toets over de Franse grammatica.

Sven: 'Ik heb niet alle tekst in de toets goed begrepen.'

Docent: 'Dat is helemaal niet erg. Het is *gewoon* niet **MAKKELIJK** om zo snel perfect Frans te leren.'

(67% der niederländischen Muttersprachler meint, dass die MP passt.)

Situatie: Ruben en Anouk organiseren een bingo voor bejaarden.

Ruben: 'Moet ik je echt nog een keer uitleggen wat we gaan doen?' Je **WEET** *gewoon* wat op het programma staat.'

(52% der niederländischen Muttersprachler meint, dass die MP passt.)

Situatie: Roos heeft ontslag genomen

Daan: 'Het is maar goed dat je ontslag genomen hebt. Je baas was echt heel erg onaardig.'

Roos: 'Ja je hebt gelijk, dat **IS** *gewoon* zo. Maar nu zit ik *wel* zonder baan.'

(52% der niederländischen Muttersprachler meint, dass die MP passt.)

Situatie: Anna is de sleutel van de poort vergeten en wil over het hek heen klimmen om binnen te komen.

Evelien: 'Doe *gewoon* **NIET** Anna, straks breek je nog je nek!'

(57% der niederländischen Muttersprachler meint, dass die MP passt.)

Situatie: Lisa zit de hele tijd heen en weer te schommelen op haar stoel, terwijl Roos aan het werk is.

Roos: 'Lisa, zit *gewoon* **STIL!** Zo kan ik me echt niet concentreren.'

(78% der niederländischen Muttersprachler meint, dass die MP passt.)

Situatie: Een man loopt in een sneeuwstorm buiten op straat. Daan staat buiten bij de voordeur.

*Daan: 'Kom *nou* **BINNEN!** Het sneeuwt echt heel erg hard.'

(41% der niederländischen Muttersprachler meint, dass die MP passt.)

Situatie: Anna wil meedoen aan een talentenjacht. Anna: 'Misschien ga ik me opgeven voor Idols.'

Evelien: 'Ja, Anna, doe *nou* **MEE!** Je kan super goed zingen, dus misschien win je wel.'

(52% der niederländischen Muttersprachler meint, dass die MP passt.)

Alle 73 Testsätze

toch - Aussagesatz

Situatie: De keuken is ontzettend smerig.

Anna: 'Het is niet mijn beurt om schoon te maken.'

Peter: 'Er moet *toch* **IEMAND** zijn, die de keuken schoonmaakt.'

Situatie: Daan en Thomas spelen voetbal in de tuin.

Daan: 'Ik heb geen zin meer om te voetballen.'

Thomas: 'Maakt niet uit, dan gaan we *toch* iets **ANDERS** doen.'

Situatie: Lisa en Evelien organiseren een fietstocht voor studenten.

Lisa: 'Moet ik je echt nog een keer uitleggen wat we gaan doen?'

Je **WEET** *toch* wat op het programma staat.'

Situatie: Luuk heeft een toets over de Duitse grammatica.

Luuk: 'Ik heb niet alle tekst in de toets goed begrepen.'

*Docent: 'Dat is helemaal niet erg. Het is *toch* niet **MAKKELIJK** om zo snel perfect Duits te leren.'

Situatie: Lisa was een dagje in de dierentuin.

Peter: 'En? Hoe was het in de dierentuin?'

*Lisa: 'Het was *toch* **LEUK**. Ik voelde me alleen niet zo lekker de hele dag.'

Situatie: Roos en Evelien hebben een gesprek over de ideale droombaan.

Roos: 'Waarom ben je eigenlijk docent geworden Evelien?'

*Evelien: 'Ik vind het *toch* heel **LEUK** om les te *geven* aan kinderen.'

toch – Imperativsatz

Situatie: Een man loopt in de stromende regen buiten op straat. Lars staat buiten bij de voordeur.

Lars: 'Kom *toch* **BINNEN**! Het regent echt heel erg hard.'

Situatie: Daan zit de hele tijd heen en weer te schommelen op zijn stoel, terwijl Anouk aan het studeren is.

Anouk: 'Daan, zit *toch* **STIL**! Zo kan ik me echt niet concentreren.'

Situatie: Lieke en Ruben gaan naar Frankrijk. Fleur wil ook op vakantie, maar heeft nog geen plannen gemaakt.

Lieke: 'Fleur, ga *toch* met **ONS** mee! We hebben nog een plekje in de auto.'

Situatie: Lars en Sven staan in de rij voor de kassa. Sven wil alvast doorlopen om de boodschappen in te pakken.

Sven: 'Ga *toch* aan de **KANT** Lars, dan kan ik er langs!'

Situatie: Ruben zegt tegen Lieke dat hij heel goed kan goochelen, maar hij heeft nog nooit een truc laten zien.

*Lieke: 'Doe *toch* een **TRUCJE**! Je hebt nog nooit iets laten zien.'

Situatie: Anouk wil Thomas vertellen dat ze is ontslagen op haar werk.

*Anouk: 'Thomas, kom *toch* **HIER**! Ik moet je wat vertellen.'

ook - Aussagesatz

Situatie: Fleur heeft een toets over de Engelse grammatica.

Fleur: 'Ik heb niet alle tekst in de toets goed begrepen.'

Docent: 'Dat is helemaal niet erg. Het is *ook* niet **MAKKELIJK** om zo snel perfect Engels te leren.'

Situatie: Roos heeft ontslag genomen

Daan: 'Het is maar goed dat je ontslag genomen hebt. Je baas was echt heel erg onaardig.'

Roos: 'Ja je hebt gelijk, dat **IS** *ook* zo. Maar nu zit ik *wel* zonder baan.'

Situatie: Peter komt terug van een bijeenkomst over superfoods en vertelt Luuk hierover.

Peter: 'Ik ga vanaf nu zeker weten gezonder eten!'

Luuk: 'Dat was *ook* het **DOEL** van de hele bijeenkomst, om mensen bewuster te laten eten.'

Situatie: Anna en Lisa spelen tennis. Lisa: 'Ik heb geen zin meer om te tennissen.'

*Anna: 'Maakt niet uit, dan gaan we *ook* lekker naar **HUIS**.'

Situatie: Peter wil graag van zijn docent een cijfer voor de toets.

Peter: 'Kunt u zeggen of u de toets voor maandag hebt nagekeken?'

*Docent: 'Ja hoor, dat moet *ook* **LUKKEN**. Ik ben *toch* het hele weekend vrij.'

Situatie: Evelien en Thomas hebben ruzie gehad.

Thomas: 'Hoe voel je je nu?'

*Evelien: 'Ik ben *ook* heel erg **BOOS** op je. Dit vergeef ik je niet zomaar.'

ook - Imperativsatz

Situatie: Anouk en Lars zoeken in de winkel naar een nieuwe bank.

*Lars: Anouk, kom *ook* **HIER**! Ik heb echt een supermooie bank gevonden!'

Situatie: Ruben is de sleutel van de poort vergeten en wil over het hek heen klimmen om binnen te komen.

*Fleur: 'Doe *ook* **NIET** Ruben, straks breek je nog je nek!'

Situatie: Sven en Lieke hebben een gesprek over de salarissen van mannen en vrouwen. Sven: 'Ik vind dat vrouwen voor dezelfde baan minder betaald moeten krijgen dan mannen.'

*Lieke: 'Doe *ook* **NORMAAL**! Dat slaat toch echt helemaal nergens op!'

eens - Aussagesatz

Situatie: Anna en Lisa zijn in het zwembad.

Lisa: 'Ik heb geen zin meer om te zwemmen.'

*Anna: 'Maakt niet uit, dan gaan we *eens* lekker naar **HUIS**.'

Situatie: Lieke en Fleur hebben een tv gekocht. Lieke heeft een vraag aan de verkoper:

Lieke: 'Gaaf de tv langer dan vijf jaar mee?'

*Verkoper: 'Ja, dat is *eens* de **BEDOELING** dat hij het minstens vijf jaar doet.'

Situatie: Evelien en Thomas hebben ruzie gehad.

Thomas: 'Hoe voel je je nu?'

*Evelien: 'Ik ben *eens* heel erg **BOOS** op je. Dit vergeef ik je niet zomaar.'

eens - Imperativsatz

Situatie: Luuk en Anna zetten een IKEA kast in elkaar. Anna kan niet goed bij de kast, omdat Luuk ervoor staat.

Anna: 'Ga *eens* aan de **KANT** Luuk! Dan kan ik er bij!'

Situatie: Roos duwt haar kleine zusje tegen de muur.

Moeder: 'Roos, doe *eens* **LIEF** tegen je zusje!'

Situatie: Peter en Lisa zoeken in de winkel naar een nieuwe bank. Lisa:

'Peter, kom *eens* **HIER!** Ik heb echt een supermooie bank gevonden!'

Situatie: Fleur en haar ouders zijn aan het eten. Fleur: 'Ik vind die soep echt niet lekker.'

?Moeder: 'Eet *eens* **OP** Fleur! Anders krijg je straks geen toetje.'

Situatie: Een vrouw loopt in de stromende regen buiten op straat. Anouk staat buiten bij de voordeur.

*Anouk: 'Kom *eens* **BINNEN!** Het regent echt heel erg hard.'

Situatie: Roos gaat zitten in de les en legt haar mobieltje op haar tafel.

?Docent: 'Roos, leg je **MOBIEL** *eens* weg! Die heb je nu niet nodig.'

Situatie: Evelien is Lars al de hele tijd aan het pesten en houdt niet op als Lars erom vraagt.

?Lars: 'Evelien, hou *eens* **OP**, je doet echt heel erg irritant!'

Situatie: Thomas wil meedoen aan een talentenjacht. Thomas: 'Misschien

ga ik me opgeven voor The Voice of Holland.' Daan: 'Ja, Thomas, doe *eens* **MEE!**

?Je kan super goed zingen, dus misschien win je *wel*.'

even - Aussagesatz

Situatie: Anouk en Peter organiseren een fietstocht voor studenten.

*Peter: 'Moet ik je echt nog een keer uitleggen wat we gaan doen?' Je **WEET** *even* wat op het programma staat.'

Situatie: Lieke was een dagje in het pretpark.

Daan: 'En? Hoe was het in het pretpark?'

*Lieke: 'Het was *even* **LEUK**. Ik voelde me alleen niet zo lekker de hele dag.'

Situatie: Fleur en Roos hebben een gesprek over de ideale droombaan.

Fleur: 'Waarom ben je eigenlijk arts geworden Roos?'

*Roos: 'Ik vind het *even* heel **INTERESSANT**, hoe het menselijk lichaam in elkaar zit.'

even - Imperativsatz

Situatie: Sven gaat zitten in de les en legt zijn mobieltje op z'n tafel.

Docent: 'Sven, leg je **MOBIEL** *even* weg! Die heb je nu niet nodig.'

Situatie: Sven en Lieke hebben een gesprek over de salarissen van mannen en vrouwen.

Sven: 'Ik vind dat vrouwen voor dezelfde baan minder betaald moeten krijgen dan mannen.'

Lieke: 'Doe *even* **NORMAAL**! Dat slaat toch echt helemaal nergens op!'

Situatie: Ruben wil Roos vertellen dat hij is ontslagen op zijn werk.

Ruben: 'Roos, kom *even* **HIER**! Ik moet je wat vertellen.'

Situatie: Evelien zit de hele tijd heen en weer te schommelen op haar stoel, terwijl Luuk zijn huiswerk doet.

Luuk: 'Evelien, zit *even* **STIL**! Zo kan ik me echt niet concentreren.'

Situatie: Sven duwt zijn kleine broertje tegen de muur.

Moeder: 'Sven, doe *even* **LIEF** tegen je broertje!'

Situatie: Daan is de sleutel van de poort vergeten en wil over het hek heen klimmen om **BINNEN** te komen. Lieke:

*'Doe *even* **NIET** Daan, straks breek je nog je nek!'

Situatie: Lieke en Ruben gaan naar Frankrijk. Fleur wil ook op vakantie, maar heeft nog geen plannen gemaakt.

*Lieke: 'Fleur, ga *even* met **ONS** mee! We hebben nog een plekje in de auto.'

wel - Aussagesatz

Situatie: Fleur was een dagje aan het strand.

Roos: 'En? Hoe was het?'

Fleur: 'Het was *wel* **LEUK**. Ik voelde me alleen niet zo lekker de hele dag.'

Situatie: Sven en Ruben hebben een koelkast gekocht. Sven heeft een vraag aan de verkoper:

Sven: 'Gaat de koelkast langer dan vijf jaar mee?'

Verkoper: 'Ja, dat is *wel* de **BEDOELING** dat hij het minstens vijf jaar doet.'

Situatie: Luuk wil graag van zijn docent een cijfer voor de toets.

Luuk: 'Kunt u zeggen of u de toets voor maandag hebt nagekeken?'

Docent: 'Ja hoor, dat moet *wel* **LUKKEN**. Ik heb van het weekend niet veel te doen.'

Situatie: De woonkamer is heel erg vies. Anna: 'Het is niet mijn beurt om schoon te maken.'

Peter: 'Er moet *wel* **IEMAND** zijn, die de woonkamer schoonmaakt.'

Situatie: Lisa komt terug van een bijeenkomst over superfoods en vertelt Luuk hierover.

Lisa: 'Ik ga vanaf nu zeker weten gezonder eten!'

Luuk: 'Dat was *wel* het **DOEL** van de hele bijeenkomst, om mensen bewuster te laten eten.'

Situatie: Anouk en Evelien hebben een gesprek over de ideale droombaan.

Evelien: 'Waarom ben je eigenlijk actrice geworden Anouk?'

*Anouk: 'Ik vind het *wel* heel **LEUK** om mezelf in een andere rol in te *leven*.'

wel - Imperativsatz

Situatie: Thomas is Lieke al de hele tijd aan het pesten en houdt niet op als Lieke erom vraagt.

*Lieke: 'Thomas, hou *wel* **OP**, je doet echt heel erg irritant!'

Situatie: Fleur en Roos staan in de rij voor de kassa. Roos wil alvast doorlopen om de boodschappen in te pakken.

*Roos: 'Ga *wel* aan de **KANT** Fleur, dan kan ik er langs!'

Situatie: Peter heeft al vier keer van Lars verloren met het spel schaken.

*Lars: 'Geef *wel* **TOE** Peter! Je gaat nooit van me winnen.'

Situatie: Luuk en Anouk zijn aan het wandelen. Anouk kijkt naar de wei.

*Anouk: '**KIJK** *wel* Luuk, wat schattig! Het schaap heeft lammetjes gekregen!'

gewoon - Aussagesatz

Situatie: Sven en Ruben hebben een gesprek over de ideale droombaan.

Sven: 'Waarom ben je eigenlijk docent geworden Ruben?'

Ruben: 'Ik vind het *gewoon* heel **LEUK** om les te *geven* aan kinderen.'

Situatie: Lisa en Luuk zijn aan het eten. Luuk vindt het eten niet lekker.

Luuk: 'Bah, dat vlees is *gewoon* niet te **VRETEN**! Het smaakt echt nergens naar.'

Situatie: Peter en Evelien hebben ruzie gehad.

Evelien: 'Hoe voel je je nu?'

Peter: 'Ik ben *gewoon* heel erg **KWAAD** op je. Dit vergeef ik je niet zomaar.'

Situatie: Sven heeft een toets over de Franse grammatica.

Sven: 'Ik heb niet alle tekst in de toets goed begrepen.'

Docent: 'Dat is helemaal niet erg. Het is *gewoon* niet **MAKKELIJK** om zo snel perfect Frans te leren.'

Situatie: Ruben en Anouk organiseren een bingo voor bejaarden.

? Ruben: 'Moet ik je echt nog een keer uitleggen wat we gaan doen?' Je **WEET** *gewoon* wat op het programma staat.'

Situatie: Roos heeft ontslag genomen

Daan: 'Het is maar goed dat je ontslag genomen hebt. Je baas was echt heel erg onaardig.'

?Roos: 'Ja je hebt gelijk, dat **IS** *gewoon* zo. Maar nu zit ik *wel* zonder baan.'

Situatie: Lars heeft een mobieltje gekocht. Lars heeft een vraag aan de verkoper:

Lars: 'Gaat het mobieltje langer dan twee jaar mee?'

*Verkoper: 'Ja, dat is *gewoon* de **BEDOELING** dat hij het minstens twee jaar doet.'

gewoon – Imperativsatz

Situatie: Evelien heeft al vier keer van Daan verloren met het spel schaken.

Daan: 'Geef *gewoon* **TOE** Evelien! Je gaat nooit van me winnen.'

Situatie: Anouk wil meedoen aan een talentenjacht. Anouk: 'Misschien ga ik me *opgeven* voor Hollands Got Talent.'

Lieke: 'Ja, Anouk, doe *gewoon* **MEE**! Je kan super goed zingen, dus misschien win je *wel*.'

Situatie: Fleur en haar ouders zijn aan het eten. Fleur: 'Ik vind die soep echt niet lekker.'

Moeder: 'Eet *gewoon* **OP** Fleur! Anders krijg je straks geen toetje.'

Situatie: Anna is de sleutel van de poort vergeten en wil over het hek heen klimmen om binnen te komen.

?Evelien: 'Doe *gewoon* **NIET** Anna, straks breek je nog je nek!'

Situatie: Lisa zit de hele tijd heen en weer te schommelen op haar stoel, terwijl Roos aan het werk is.

Roos: 'Lisa, zit *gewoon* **STIL**! Zo kan ik me echt niet concentreren.'

Situatie: Lieke en Luuk zoeken in de winkel naar een nieuw bed.

*Lieke: 'Luuk, kom *gewoon* **HIER**! Ik heb echt een supermooi bed gevonden!'

nou - Aussagesatz

Situatie: Anna was een dagje in de dierentuin.

Peter: 'En? Hoe was het in de dierentuin?'

*Anna: 'Het was *nou* **LEUK**. Ik voelde me alleen niet zo lekker de hele dag.'

Situatie: Lisa en Evelien organiseren een pubquiz voor studenten.

*Lisa: 'Moet ik je echt nog een keer uitleggen wat we gaan doen?'" Je **WEET** *nou* hoe zo'n pubquiz werkt.'

Situatie: Roos en Lars zijn aan het eten. Roos vindt het eten niet lekker.

*Roos: 'Bah, die pizza is *nou* niet te **VRETEN**! Het smaakt echt nergens naar.'

nou - Imperativsatz

Situatie: Evelien is de sleutel van de poort vergeten en wil over het hek heen klimmen om binnen te komen.

Thomas: 'Doe *nou* **NIET** Evelien, straks breek je nog je nek!'

Situatie: Peter is Fleur al de hele tijd aan het pesten en houdt niet op als Fleur erom vraagt.

Fleur: 'Peter, hou *nou* **OP**, je doet echt heel erg irritant!'

Situatie: Luuk en Anouk zijn aan het wandelen. Anouk kijkt naar de wei.

Anouk: '**KIJK** *nou* Luuk, wat schattig! Het schaap heeft lammetjes gekregen!'

Situatie: Een man loopt in een sneeuwstorm buiten op straat. Daan staat buiten bij de voordeur.

Daan: 'Kom *nou* **BINNEN**! Het sneeuwt echt heel erg hard.'

Situatie: Anna wil meedoen aan een talentenjacht. Anna: 'Misschien ga ik me opgeven voor Idols.'

?Evelien: 'Ja, Anna, doe *nou* **MEE**! Je kan super goed zingen, dus misschien win je wel.'

Situatie: Thomas en Roos zetten een IKEA-kast in elkaar. Thomas kan niet goed bij de kast, omdat Roos ervoor staat.

Thomas: 'Ga *nou* aan de **KANT** Roos! Dan kan ik er bij'.

Anhang B:

Experiment Design – Niederländisch

I:

Beste deelnemer,

Alvast heel erg bedankt voor je deelname aan dit experiment. Voordat het daadwerkelijke experiment begint wil ik je eerst om wat algemene gegevens vragen

Wat is je leeftijd?

Ik ben...

man

vrouw

Mijn moedertaal is...

Nederlands

een andere taal, namelijk:

Ik ben...

eentalig

meertalig (opgegroeid met meerdere moedertalen)

In dit experiment onderzoek ik de gesproken Nederlandse taal. Je krijgt een aantal korte situaties / dialogen te lezen. Het is de bedoeling dat je de zinnen met het onderstreepte woord beoordeelt. Het gaat erom of jij dit onderstreepte woord vindt passen in de zin. Belangrijk is dat je de zinnen voor jezelf hardop leest. Luister goed naar wat je gevoel zegt. De verschillen tussen de zinnen zijn namelijk erg klein en er zijn steeds maar twee antwoordopties.

BELANGRIJK: Geef het woord dat in vetgedrukte **HOOFDLETTERS** is geschreven de klemtoon! Bepaal daarna of je het onderstreepte woord vindt passen in de zin (lettend op de situatie).

<**DIE 73 TESTSÄTZE**> - Die 73 Sätze aus Anhang A werden der Versuchsperson in einer beliebigen Reihenfolge präsentiert.

- 27 potenziell richtige Sätze
- 46 potenziell falsche Sätze

Experiment Design – Deutsch

I.

Liebe Teilnehmerin / Lieber Teilnehmer,

vielen Dank, dass Sie mir mit meiner Master Arbeit helfen möchten.

Bevor Sie mit dem Experiment anfangen können, brauche ich zuerst einige Hintergrundinformationen

1. Wie alt sind Sie?
2. Ich bin... (eine Frau / ein Mann)
3. Was ist Ihr Geburtsort (+ eventuell Bundesland)?
4. Was ist Ihr heutiger Wohnort?
5. Haben Sie jemals 3 Monate oder länger in einem niederländisch-sprachigen Land gelebt?
  - a. Ja (in welchem Land / Alter, und wie lange?)
  - b. Ja, ich wohne im Moment länger als 3 Monate in den Niederlanden
  - c. Nein
6. Meine Muttersprache ist (Deutsch / eine andere Muttersprache und zwar)
7. Ich bin (Einsprachig, Mehrsprachig)
8. Was studieren Sie / haben Sie studiert?
9. Haben Sie Niederländischkurse (an der Uni, Fachhochschule oder an einem anderen Institut) besucht?
  - a. Ja, bitte notieren wo, wie lange und welches Niveau (A1-C2)
10. Wie haben Sie Niederländisch gelernt?
  - a. Vor allem durch Unterricht (Schule/Uni)
  - b. Vor allem durch Kontakt / Interaktion mit Muttersprachlern
  - c. Durch sowohl Unterricht als auch Kontakt mit Muttersprachlern
  - d. Anders
11. Wie oft sprechen Sie Niederländisch?
  - a. Jeden Tag / ein paar Mal pro Woche / ein paar Mal pro Monat / fast nie
12. Wie schätzen Sie Ihr Niederländisch-Niveau ein?
  - a. Muttersprachlerniveau (C2) / fortgeschrittene Kenntnisse (C1) / gute Kenntnisse (B1-B2) / Anfänger (A1-A2)

II.

Bevor das Experiment beginnt, gibt es noch einen Test, den sogenannten C-Test.

Bei manchen Wörtern im Text fehlt der letzte Teil. Probieren Sie, die fehlenden Buchstaben einzutragen. Sie brauchen keine Angst zu haben, Fehler zu machen. Wenn Sie es nicht wissen, können Sie das Wort auslassen. Sie können die Wörter einfach nebeneinander in die Textbox schreiben, Sie brauchen die Nummer nicht unbedingt dazu zu schreiben.

<**C-TEST**> - Der C-Test aus Anhang C wird von den Versuchspersonen ausgefüllt.

III.

In diesem Experiment untersuche ich die gesprochene niederländische Sprache. Es gibt einige kurze Situationen / Dialoge. Ziel des Experiments ist, Sie die Sätze mit dem unterstrichenen Wort beurteilen zu lassen. Es geht darum, ob Sie der Meinung sind, dass das unterstrichene Wort in den Satz passt oder nicht. Lautes Lesen der Sätze könnte dabei hilfreich sein. Die Unterschiede zwischen den Sätzen sind oft sehr klein, vertrauen Sie deswegen Ihrem Bauchgefühl.

WICHTIG: Sie sollten das fettgedruckte Wort, das in **GROßBUCHSTABEN** geschrieben ist, betonen! Danach entscheiden Sie bitte, ob das unterstrichene Wort in den Satz passt.

<**DIE 60 TESTSÄTZE**> - Die 60 Sätze, die von mehr als 70% der niederländischen Versuchspersonen als richtig oder falsch klassifiziert wurde werden von den deutschen Versuchspersonen klassifiziert.

IV

Haben Sie noch Anmerkungen, dann können Sie sie hier eintragen. Falls Sie interessiert sind an den richtigen Antworten, tragen Sie dann bitte Ihre E-Mail Adresse ein, dann werde ich Ihnen die Ergebnisse des Experiments schicken.

Anhang C:

Nederlandse C- Test

Autoriteiten Kaapstad in maag met stelende bavianen

Dat de populaire Zuid-Afrikaanse vakantiebestemming Kaapstad hoge misdaadcijfers kent is veel toeristen bekend. Onbekend_____ is het_____ risico dat_____ zij lopen beroofd te_____ worden door_____ een harige schurk: de_____ baviaan.

De apen_____ zijn in_____ staat autoportieren te openen_____ en door_____ ramen te_____ springen op_____ zoek naar_____ broodjes en_____ snacks.

De_____ stad voert een verwoede_____ strijd met de steeds_____ agressiever wordende_____ apen. Gevreesd wordt dat het probleem nog eens zal toenemen als volgend jaar veel toeristen de stad zullen aandoen vanwege het wereldkampioenschap voetbal.

<http://www.nu.nl/opmerkelijk/2130554/autoriteiten-kaapstad-in-maag-met-stelende-bavianen.htm>

Brand in opslagbedrijf Amsterdam-Noord

In een pand op een bedrijventerrein in Amsterdam-Noord is donderdagochtend een grote brand uitgebroken. Het in_____ een opslagbedrijf waar particulieren_____ kleine loodsen_____ kunnen huren_____ om spullen_____ in op_____ te slaan_____. De brandweer_____ roept omwonenden_____ op ramen_____ en deuren_____ gesloten te_____ houden vanwege de enorme_____ rookontwikkeling, aldus_____ een woordvoerder/oerdster_____. Het vuur_____ in het_____ gebouw aan_____ de Vasumweg brak rond half twaalf uit. Het is nog niet duidelijk of bij de brand gevaarlijke stoffen vrijkomen.

<http://www.nu.nl/binnenland/2131323/grote-brand-bedrijventerrein-amsterdam-noord.html>

Bewertung des C-Tests

- falsches Wort: 1 Fehler
- falsche Mehrzahl: 1 Fehler
- Typfehler: 0 Fehler
- -n vergessen bei Adjektiven: .5 Fehler

“Muttersprachlerniveau”² (C2) 0-2 Fehler
Fortgeschrittene Kenntnisse (C1) 2- 5 Fehler
gute Kenntnisse (B1-B2) 5-10 Fehler
Anfänger (A1-A2) >10 Fehler

Oft gemachte Fehler:

- *verwoede*
- *wordenden / wordend* statt *wordende*
- *loods* statt *loodsen*
- *spullen*
- *op te slaan* , oft *slagen* statt *slaan*
- *omwoners / omwonende* statt *omwonenden*
- *alzo/also* statt *aldus*

---

² Man könnte meinen, dass Zweitsprachler kein Muttersprachlerniveau erreichen können, aber dieser Fragebogen testet passive Kenntnisse und dabei kann meiner Meinung nach das Muttersprachlerniveau doch erreicht werden.